

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**

Кваліфікаційна робота («проект»)
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: студентка 2 курсу 211М
групи
Спеціальності 013 Початкова освіта
Освітньо-професійної програми
Початкова освіта

Носкова Анастасія Павлівна

Керівник: к.пед.н., доцентка Горлова
А.В.

Рецензентка: доцентка кафедри
педагогіки, менеджменту освіти й
інноваційної діяльності

Комунального вищого навчального
закладу «Херсонська академія
неперервної освіти» Херсонської
обласної ради Примакова В.В.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	6
1.1. Особливості розвитку пізнавального потенціалу учнів початкової школи.....	6
1.2. Дистанційне навчання як вимога сучасності.....	12
1.3. Сучасний стан розвитку пізнавального потенціалу молодших школярів.....	25
РОЗДІЛ II. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	29
2.1. Обґрунтування умов оптимізації роботи вчителя початкової школи з розвитку пізнавального потенціалу молодших школярів.....	
2.2. Хід експериментальної роботи.....	33
2.3. Підсумки експериментальної роботи.....	37
ВИСНОВКИ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	41
ДОДАТКИ.....	44

ВСТУП

Актуальність роботи.

Сучасні дослідження науковців з активізації пізнавального потенціалу відображають різноманіття ідей і практичних підходів до навчання молодших школярів, однак питанню цілеспрямованого розвитку пізнавального потенціалу особистості в початковій освіті і оцінки рівня його розвитку не приділяється належна увага.

Сензитивним періодом пізнавального розвитку особистості є молодший шкільний вік. Одним із домінуючих джерел повноцінного розвитку учня початкових класів виступає навчальна діяльність, яка в сучасних умовах значно трансформується, як показав досвід закінчення 2019-2020 навчального року. У цих умовах актуальність дослідження можливості навчальної діяльності в її дистанційній формі для розвитку пізнавального потенціалу молодших школярів не викликає сумнівів.

Проблеми дистанційного навчання досліджували: Ю. Бабанський, Б. Шуневич, В. Кремень, С. Гончаренко, О. Гороховський. Є. Полот, М. Махмутов, Степаненко С В. Сагарда, Л. Виготський, Г Татарчук, П. Гальперін та інші.

Питаннями формування системи дистанційного навчання займалися вчені С. Батишев, О. Гороховський, М. Згуровський, О. Кірсанов, І. Огородніков, П. Сікорський, І. Харламов, П. Дмитренко та інші.

В освіті України розробляють теоретичні, практичні та соціальні аспекти дистанційного навчання. У вітчизняних працях науковців

проблемі дистанційної освіти присвячено роботи В. Бикова, Н. Думанського, Г. Кравцова, В. Кухаренка, В. Олійника, О. Глазунової, К. Обухової, О. Самойленка, Н. Сиротенко, П. Камінської та ін.

Над темою розвитку пізнавального потенціалу працювали видатні педагоги, такі як: В. Сухомлинський, Я. Коменський, І. Песталоцці, А. Дістервег, К. Ушинський. Цим питанням цікавилися також сучасні науковці, а саме: О. Савченко, І. Дубровіна, Л. Шелестова, Н. Бібік, С. Журавель, О. Киричук та інші.

Актуальність досліджуваної проблеми та її недостатня розробленість у педагогічній теорії та практиці зумовили вибір теми магістерського дослідження **«Педагогічні умови активізації пізнавального потенціалу молодших школярів в умовах дистанційного навчання»**.

Мета дослідження: обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови активізації пізнавального потенціалу молодших школярів в умовах дистанційного навчання.

Гіпотеза дослідження: пізнавальний потенціал у молодших школярів під час дистанційної освіти буде зростати за умов:

- 1) Володіння ІКТ-компетентностями та дотримання методичних рекомендацій вчителями щодо активізації пізнавального потенціалу молодших школярів в умовах дистанційного навчання;
- 2) Використання педагогами в освітньому процесі початкової школи сучасних веб-сервісів та онлайн платформ.

Метою та гіпотезою дослідження зумовлено вибір наступних завдань:

- 1) Розкрити сутність понять «пізнавальний потенціал» та «дистанційне навчання».

2) Визначити сучасний стан розвитку пізнавального потенціалу молодших школярів

3) Обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови оптимізації роботи вчителя початкової школи з розвитку пізнавального потенціалу молодших школярів під час дистанційного навчання .

Об'єкт дослідження – процес активізації пізнавального потенціалу МШ під час дистанційного навчання.

Предмет дослідження – педагогічні умови активізації пізнавального потенціалу у дітей під час дистанційного навчання.

Методи дослідження: - теоретичні: вивчення психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження, аналіз, порівняння, узагальнення, систематизація.

- емпіричні: експеримент, бесіда, педагогічне спостереження.

Практична значущість дослідження полягає у розробці методичних рекомендацій, які допомагатимуть вчителям розвивати у дітей пізнавальний потенціал під час дистанційного навчання

Апробація роботи: За результатами дослідження опубліковано статтю «Особливості розвитку пізнавального потенціалу молодших школярів в умовах дистанційного навчання» у збірнику «Магістерські студії 2021».

Структура роботи: Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

1.1. Особливості розвитку пізнавального потенціалу учнів молодшої школи

Пізнавальний потенціал – це емоційно усвідомлений вибір особистості, який спрямований на навчальний предмет, пошук чогось нового, більш глибоке розуміння особливостей, явищ дійсності та подій, від результатів яких людина отримує внутрішнє задоволення.

Розвиток пізнавальної активності дитини - один з головних чинників успішності навчання. Якщо педагогу не вдається зацікавити дітей предметом міркування, то можна зробити висновок, що всі його подальші зусилля у формуванні у них будь-яких уявлень або понять приречені. На ранніх етапах розвитку пізнавальний інтерес виникає в формі реакції на нові ситуації, в мимовільному прояві уваги, пам'яті, і допомагає в закріпленні первинних знань про світ в цілому. Надалі пізнавальна активність проявляється в допитливості, і в прагненні до нового. Прояв пізнавальної активності дитини завжди пов'язаний із рівнем розвитку його пізнавальної потреби і проходить через певні етапи. Для початку вона виникає в елементарній пошуковій активності, в подальшому пізнавальна активність знаходить вираження в дослідницькій активності, а вищим її рівнем є творча активність особистості [16 с. 211].

К.Д. Ушинський відзначав, що саме за допомогою зацікавлення можливо розвивати пізнавальний інтерес дитини, створювати орієнтування в навколишньому світі, зосереджувати розумову діяльність в певній галузі і після цього зацікавленість переростає в допитливість. В ході розвитку допитливості необхідно навчання і виховання.

Для розвитку пізнавальної активності необхідно здійснювати постійний перехід від уже знайомого предмета на новий, ще невідомий, невивчений дитиною предмет. В основі розвитку потреби в знаннях, лежить незадоволеність наявними знаннями і прагнення до придбання нових знань. Тут велику роль відіграє виховання дитини, цінності, які закладає сім'я [25 с.50].

У дітей накопичується індивідуальний досвід, а також вправляються пізнавальні процеси (відчуття, сприйняття, пам'ять, мислення, мова, уява) через надання їм для вивчення різних предметів в доступній формі, він їх обмацує і розглядає. Пізнавальна активність буде «стояти на місці», якщо дитиною ніхто не займається, і він наданий сам собі. Як, зерно, що впало в ґрунт, яку не поливають, де немає тепла і сонячного світла, не проростає, так і пізнавальна потреба, яка б вимагала в наданні та дотриманні певних умов, втративши їх, не отримує свого розвитку.

Для здійснення процесу формування пізнавальної активності вчитель повинен звертатися до основних правил:

- здійснення поступового переходу від природних інтересів до прищеплюваних інтересів;
- об'єкт, пропонується дітям для вивчення, не повинен бути для них ні абсолютно новим, ні вже добре відомим;
- матеріал доцільно «групувати навколо одного стрижня».

Принцип психологічної комфортності дозволяє дивуватися і відкривати нове на уроці. Для його здійснення необхідно:

- забезпечувати свободу самореалізації кожного з дітей;
- створювати умови, де дитина не буде боятися висловлювати свої «дитячі» думки;

- пропонувати на вибір різні завдання, отримуючи задоволення від успіху, ними досягнутого;
- створювати проблемні ситуації, змістом яких є протиріччя, а ознакою - емоційне переживання;
- використовувати рефлексію, позитивний емоційний тон, партнерські відносини з дітьми.

Для розвитку особистості дитини в цілому та підвищення якості його навчання впроваджуються інформаційні технології в систему початкового навчання та виховання. Завдяки урокам, де використовуються комп'ютерні технології, діти краще сприймають новий матеріал, так як діти молодшого віку мають наочно-образне сприйняття навколишнього світу. При цьому дитина користується в процесі сприйняття не тільки своїм зором і слухом, а й, що особливо важливо, фантазією, уявою, і емоціями.

Інформаційні технології допускають різноманітність в діяльності школярів, що, в свою чергу, викликає найбільший інтерес до процесу уроку, пробуджуючи їх активність. Через успішність розвитку дітей створюються нові можливості і передумови для постановки і вирішення складніших завдань навчання, що сприяють формуванню дослідницького мислення. Саме інформаційні технології надають навчальному процесу творчий характер, стимулює пізнавальну активність до предметів. Тут відбувається оновлення змістовної сторони предметів, індивідуалізація процесу навченості і розвиток самостійної діяльності школярів.

На думку педагога В.О. Сластьоніна, домогтися розвитку пізнавальної активності можливо через перетворення всього навчання (або майже все) в систему постановки і рішення проблемно - конфліктних питань, організацію контекстно - ігрової діяльності [9].

Пізнавальна активність дуже цінна для розвитку особистості того, хто навчається, а саме: вона активізує психічні процеси особистості, приносить їй глибоке внутрішнє інтелектуальне задоволення, яке, в свою чергу, сприяє емоційному підйому, мотивації в навчанні. Кожен педагог і психолог вважає за необхідне, щоб дитина відчувала в процесі навчання, що це радість, а не тільки обов'язок, адже вченням можна займатися з інтересом і захопленням.

Для того щоб сприяти розвитку пізнавальної активності на уроках, необхідно використовувати:

- Загадки, основу яких становить порівняння і вміння співвідносити явища навколишньої дійсності в якості прийому, здатного активізувати і стимулювати пізнавальну активність, а також розумову діяльність;

- Ребуси, в процесі вирішення яких учні першого класу на уроці здатні придбати пропедевтичні знання, відбувається знайомство зі значенням слова;

- Методика «Вибір», розроблена Г. І. Щукіною, яка є ефективною для розвитку розвитку пізнавальної активності. Дана методика включає в себе кілька завдань по одному предмету, використовуючи угруповання за чотирма групами. Виконання першої групи завдань висуває вимоги до учнів у вигляді виконання репродуктивної діяльності (згадувати визначення, описувати факти, переказувати пройдений навчальний матеріал). Друга група завдань є більш складною: тут вже є необхідним активний пошук, передумови до процесу здогадування, а не тільки репродуктивна діяльність. Третя група завдань розрахована на активне використання набутих знань в процесі пошуку, застосування даних знань на новій території, в нових умовах. Четверта ж група завдань носить творчий характер [8].

Дидактична гра цілком здатна виступати одним з найбільш ефективних засобів при пробудженні інтересу до навчального предмету [17 с. 37]. Гра є першою з найпростіших форм діяльності, яку опановують діти з раннього віку. Її метою є сам процес гри. Причому гра виступає як деяка ступінь, де діти в достатній мірі готуються як до навчання, так і до праці.

Ігрова діяльність так само є однією з головних видів діяльності в перші роки навчання, котра змінюється в процесі дорослішання молодшого школяра, а поже йде на другий план, так як пріоритетною стає діяльність спрямована на навчання. Педагоги, психологи, методисти, вчителі переконують інших, що гра - це розпорядження, підвладне часу і саме грі присуджують провідне місце в навчальному процесі. Гра мобілізує інтелектуальність дітей, розвиває можливості участі організатора, прищеплює навички самодисципліни, приносить радість від спільних дій [24].

Через зацікавленість учня цікавими пізнавальними іграми можливий розвиток пізнавальної активності на уроках у початковій школі. Також цьому сприяють вирішення загадок, ребусів, проблемно - конфліктних питань, підбір цікавого матеріалу. Необхідно проводити уроки-подорожі, уроки - дослідження, інтегровані уроки (обов'язково з урахуванням віку дітей). Таким чином, до розвиваючих методів розвитку пізнавальної активності відносяться: інформаційні технології, розвиваючі ігри, різноманітні завдання, зміна швидкості навчання (стратегія прискорення), проведення пізнавальних свят і т. д.

Розвиток таких цінних якостей особистості, як цілеспрямованість, наполегливість у досягненні мети, прагнення до завершеності дії, до досягнення намічених результатів, відбувається через стимулювання пізнавальної активності. Для навчання дитини в повній мірі необхідно

намагатися викликати у неї бажання вчитися, отримувати знання, допомагати їй в підвищенні самооцінки, віри в себе, в свої здібності.

Формування пізнавальної активності до навчання - важливий засіб підвищення якості навчання. Це особливо важливо в початковій школі, коли ще тільки формуються і визначаються постійні інтереси до того чи іншого предмету[30].

Щоб формувати в учнів вміння самостійно поповнювати свої знання, необхідно виховувати у них інтерес до навчання, потребу в знаннях.

1.2. Дистанційне навчання як вимога сучасності

В даний час весь світ знаходиться в незвичайній ситуації. У зв'язку з пандемією COVID-19 всі країни змушені дотримуватися карантинних заходів. Ця ситуація призвела до того, що дітям довелося продовжити своє шкільне навчання в домашніх умовах, в форматі онлайн. Рішення про переведення роботи шкіл, навчального процесу на дистанційне навчання було прийнято з метою максимального збереження здоров'я дітей.

Дистанційне навчання це одна із форм організації навчального процесу, при якому усі або частина занять здійснюється з використанням сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій при територіальній віддаленості викладача й учнів. [16].

Дистанційне навчання - це, за словами Л.В. Хуторського, електронний варіант очного або заочного навчання, що адаптує традиційні форми занять і паперові засоби навчання в телекомунікаційні[27].

Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466 було затверджено Положення про дистанційне навчання (далі - Положення), яке зазначає, що метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітнім або освітньо кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки громадян до вступу в навчальні заклади, підготовки іноземців та підвищення кваліфікації працівників[29].

Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на отримання освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі,

раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей[27].

Зазвичай для забезпечення дистанційного навчання учнів в навчальному закладі можуть створюватися власні електронні освітні ресурси або використовуватися інші електронні освітні ресурси, які підлягають перевірці самим навчальним закладом (на відповідність державним стандартам освіти, типовим освітнім і модельним навчальними програмами, мовою освіти, іншим вимогам законодавства в сфері освіти).

Також зауважимо, що педагогічні, науково-педагогічні працівники та методисти навчальних закладів, в яких організована дистанційна форма навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію з організації та володінні технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років і обсягом Проте 108 академічних годин) [26].

Виділимо значні переваги дистанційного навчання:

1. Кожен учень стає більш мобільним, у них є доступ до занять з будь-якого місця, головна вимога - доступ до Інтернету.
2. Учні, розвивають навички самонавчання. Тобто, вчать самостійно шукати інформацію, підбирати (фільтрувати) і перевіряти її.

Однак, система дистанційного навчання має і свої недоліки:

1. Не всі викладачі компетентні в роботі з онлайн ресурсами.
2. Набагато важче втримати контакт з учнями.
3. Крім того, неможливо точно перевірити, саме та людина працює, виконує завдання або це робить хтось інший.

Виникнення дистанційного навчання пов'язують з розвитком поштового зв'язку в кінці XVIII століття. З'явилося так зване поняття - «кореспондентське навчання». Даний вид навчання можна назвати одним з видів дистанційного навчання. Процес роботи кореспондентського навчання був аналогічний сучасному дистанційному навчанню. Учень отримував поштою завдання, самостійно їх виконував і відправляв на перевірку. Важливою подією в розвитку дистанційної освіти в Західній Європі було створення Відкритого університету Великобританії в 1969 році. Відкритий університет Великобританії за час свого існування зайняв місце світового лідера в дистанційному навчанні і прагне відігравати провідну роль в поширенні вищої і післядипломної освіти як у Великобританії, так і в інших країнах. Зараз в 400 навчальних центрах, які викладають за програмами Відкритого університету Великобританії, навчається більш як 150000 чоловік [20].

У Німеччині історію виникнення дистанційного навчання пов'язують з централізованим плануванням дистанційної підготовки фахівців з вищою професійною навчанням. У 1974 був відкритий Хагенській заочний університет. Його філії знаходяться більш ніж в 50 містах Німеччини. Загальна кількість студентів становить 88 тис. Чоловік. Спираючись на досвід створення Відкритого університету Великобританії в 1972 р в Іспанії був відкритий Національний університет дистанційної освіти - найбільший вуз в країні і другий за величиною в Європі. В даний час він складається з 58 філій по всій країні, також було відкрито 9 філій в інших країнах[21]. Одним з лідерів в області дистанційної освіти є Канада. У 70-і роки ХХ століття в Канаді було відкрито два вищі навчальні заклади дистанційного навчання, де трохи пізніше електронне навчання набуло

широкого розвитку і розповсюдження. У 1982 р дистанційне навчання було визнано в Канаді на офіційному рівні. В даний час 54% університетів в Канаді мають програми дистанційного навчання, 68% коледжів і 36% компаній. Також існують віртуальні вузи. Кількість студентів, які навчаються за дистанційними програмами, налічується близько 420 тис. [22].

У нашій країні дистанційна освіта набула широкого поширення.

20 грудня 2000 року Постановою МОН України була прийнята Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні [19]. В концепції визначено, що «Дистанційна освіта - це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірньою, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання.»

Сучасні освітні програми передбачають розвиток системи навчання на основі нових прогресивних концепцій, впровадження в навчально-виховний процес новітніх педагогічних технологій та науково-методичних досягнень, створення нової системи інформаційного забезпечення освіти, входження України в транс-континентальну систему комп'ютерної інформації [26].

Розвиток освітньої системи в Україні повинен призвести до:

- появи нових можливостей для оновлення змісту навчання та методів викладання дисциплін і розповсюдження знань;
- розширення доступу до всіх рівнів освіти, реалізації можливості її одержання для великої кількості молодих людей, включаючи тих, хто не може навчатись у вищих навчальних закладах через відсутність фінансових або фізичних можливостей, професійної зайнятості, віддаленості від великих міст, престижних навчальних закладів тощо.;
- індивідуалізації навчання при масовості освіти.

Розрізняють педагогічні та інформаційні технології дистанційного навчання.

Педагогічні технології дистанційного навчання - це технології опосередкованого активного спілкування викладачів зі студентами з використанням телекомунікаційного зв'язку та методології індивідуальної роботи учнів зі структурованим навчальним матеріалом, представленим в електронному вигляді [13].

Інформаційні технології дистанційного навчання - це технології створення, передачі і зберігання навчальних матеріалів, організації і супроводу навчального процесу дистанційного навчання за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку.

Процес навчання з використанням технологій дистанційного навчання може відбуватися в двох режимах:

- Синхронний
- Асинхронний

Синхронний режим передбачає взаємодію між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відеоконференції. Інакше кажучи, це проведення уроку в режимі реального часу в обраному цифровому середовищі. Рівночасно присутні вчитель та учні класу, спілкуючись приблизно так, як це відбувається на звичайному уроці [23].

Асинхронний режим означає взаємодію між суб'єктами дистанційного навчання, за якої учасники взаємодіють між собою із затримкою в часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо. Можна сказати, що це режим більш самостійного навчання, яке, водночас,

підтримується вчителем з використанням відповідних цифрових інструментів [23].

Головною ланкою в дистанційній освіті є веб-ресурси.

Веб-ресурси навчальної програми можуть складатися з:

- методичних рекомендацій для слухачів щодо програми навчання, використання веб-ресурсів; послідовності виконання завдань, особливостей тестування в режимі реального часу і т.д. ;
- документів планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);
- електронних бібліотек;
- відео і аудіозаписів лекцій, семінарів (дискусій);
- мультимедійних лекційних матеріалів, побудованих за модульним принципом;
- термінологічного словника;
- практичних завдань з методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальних лабораторних робіт з методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальних тренажерів з методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- пакетів тестових завдань для:
 - самоконтролю;
 - тестування з автоматизованою перевіркою результатів;
 - тестування з перевіркою викладачем;

- бібліографії;
- дистанційного курсу, який об'єднує вищезгадані веб-ресурси навчальної програми в єдиний педагогічний сценарій.

Веб-ресурси навчальної програми створюються, накопичуються, зберігаються і передаються в текстовому, графічному, аудіо- та відео-форматі. Даний матеріал відповідно до педагогічним сценарієм може об'єднуватися в дистанційні курси або використовуватися як окремі елементи.

Доступ до веб-ресурсів навчальної програми може бути авторизованим (передбачає процедуру аутентифікації користувачів і їх авторизацію) і вільним (не вимагає проходження авторизації користувачем).

Дистанційне навчання повинно відбуватися за наступними принципами(табл 1.2):

Табл.1.2

Принципи дистанційного навчання

Назва принципу	Характеристики
Інтерактивність	передбачає діалог викладача з користувачем
Адаптивність	забезпечує індивідуальний темп проходження навчання, передбачає самостійний вибір реєстрації слухачем, сам курс, де й коли зручно навчатися.
Гуманістичність	полягає в спрямованості навчання та освітнього процесу в цілому до людини; у створенні максимально сприятливих умов для оволодіння змістом навчання
пріоритетність педагогічного підходу під час проектування освітнього процесу	передбачає проектування дистанційного навчання з розробки теоретичних концепцій, створення дидактичних моделей тих явищ, що планується реалізувати; досвід комп'ютеризації дозволяє стверджувати, що коли пріоритетною є педагогічна сторона, система виходить більш ефективною
педагогічна доцільність застосування нових інформаційних технологій	на перший план необхідно ставити не впровадження техніки, а відповідне змістове наповнення навчальних курсів і освітніх послуг
вибір змісту освіти	відповідність змісту дистанційної освіти нормативним вимогам Державного освітнього стандарту і вимогам ринку;
забезпечення захисту інформації, що циркулює в дистанційному навчанні	передбачення організаційних і технічних засобів безпечного та конфіденційного зберігання, передавання і використання потрібних відомостей, забезпечення їх безпеки під час зберігання, передавання й використання
стартовий рівень освіти	вимагає певного набору знань, умінь, навичок
відповідність технологій до навчання	адекватність технологій навчання моделям дистанційного навчання
Економічність	передбачає раціональне використання фінансових та матеріальних ресурсів, точний розрахунок ефективності підвищення кваліфікації за даною формою навчання.

Дотримання цих принципів позитивно впливає на розвиток молодших школярів.

Зміст курсів дистанційного навчання (поточних завдань, конкурсних та випускних робіт) для молодших школярів визначається, по-перше, основною метою навчання: поглиблення і розширення знань з певного предмету, розділу програми початкового навчання; ліквідація прогалин в знаннях через значне пропуску занять; навчання школярів з обмеженими можливостями; додаткову освіту відповідно до індивідуальних освітніми інтересами.

По-друге, характером навчальної діяльності, переважно індивідуальної і колективної проектної та творчої. Однак першорядним фактором, що визначає зміст навчання, є вік учнів. В умовах

дистанційного навчання можливе використання як індивідуальних, так і колективних форм організації освітнього процесу, створення різновікових колективів учнів, керованих учителем (класним керівником, учителем-предметником), який разом з учнями знайомиться з навчальною інформацією в мережі і проводить заняття.

Одним із найефективніших засобів розвитку інтересу до навчального предмету - дидактична гра. Вона викликає у дітей живий інтерес до процесу пізнання, активізує їх діяльність і допомагає легше засвоїти навчальний матеріал [1 с. 6].

Гра - це своєрідна школа підготовки до праці. У ній виробляється спритність, винахідливість, витримка, активність [1].

Граючи, дитина абсолютно вільна і вже тому не копіює поведінку людей, але обов'язково вносить навіть в наслідувальні дії щось своє, самобутнє.

Гра - багатогранне поняття. Вона означає заняття, відпочинок, розвага, забаву, потіху, втіху, змагання, вправу, тренінг, в процесі яких виховні вимоги дорослих до дітей стають їх вимогою до самих себе, значить активним засобом виховання і самовиховання.

Гра виступає самостійним видом розвиваючої діяльності дітей різного віку, принципом і способом їх життєдіяльності, методом пізнання дитини і методом організації його життя і неігрової діяльності. Ігри дітей є природною формою здійснення їх діяльності, в якій усвідомлюється, вивчається навколишній світ, відкривається широкий простір для прояву свого «я», особистої творчості, активності, самопізнання, самовираження[16].

Світ ігор - особливий, в ньому все простіше, набагато ближче і доступніше, ніж в сьогоденні, будь-який задум можна привести у виконання, особливо якщо поруч однолітки [10]

«Технологія» дидактичної гри - це конкретна «технологія» проблемного навчання. Підкреслимо важливу властивість: ігрова проблемна ситуація виникає як би мимоволі, вона зумовлена правилами і умовами протікання самої гри, що, в свою чергу, сприяє виникненню нових проблем. «Технологія» дидактичної гри відображає діяльність її учасників з пошуку, обробки і засвоєння навчальної інформації для прийняття рішень у проблемній ситуації, включає в себе докладний опис правил і умов гри у вигляді вихідної інформації і направляє гру по циклу навчання.

Циклом дидактичної гри є безперервна послідовність навчальних дій в процесі вирішення завдань. Цей процес умовно розчленовується на наступні етапи: підготовка до занять, постановка головного завдання, побудова імітаційної моделі об'єкта, рішення задачі, перевірка, корекція, реалізація прийнятого рішення, оцінка його результатів; аналіз отриманих результатів.

Вчителю варто пам'ятати що гра не має бути основою уроку, а лише доповнюючою його частиною для того щоб зробити заняття більш ефективним та цікавим для дитини.

Саме тому вашій увазі ми пропонуємо розглянути онлайн-ресурси та сервіси представлені в таблиці 1.1

Табл 1.1

Онлайн сервіси та ресурси для навчання у дистанційному режимі

Padlet.com – віртуальна онлайн дошка, на якій можна створювати мініпроекти в умовах дистанційного навчання. Сервіс дає можливість кожному учневі вивісити свою роботу на дошку, а вчителю – прокоментувати та оцінити кожного. У середині сервісу різні функції: прикріпити фото, аудіо чи відео файли, текстову інформацію, розміщувати окремі дописи з текстовою інформацією, встановлювати посилання або переходити за ними, увімкнути режим коментування.

LearningApps.org. це онлайн сервіс, який дає можливість вчителю створювати інтерактивні вправи та використовувати завдання створені іншими користувачами програми.

Kahoot! це ігрова платформа призначена для навчання. Вона дає можливість легкого та швидкого створення дидактичних ігор з множинним вибором. Вчитель може створити дидактичну гру з допомогою цього ресурсу та поділитися нею зі своїми учнями. Ігри можуть бути створені для будь-якого предмета, будь-якою мовою, та програватимуться на будь-якому пристрої. З допомогою цієї гри можна влаштувати змагання зі своїми однокласниками і навіть однолітками з інших класів, міст, країн.

Matific – сервіс, який забезпечує вивчення математики від самого раннього віку, до завершення школи. Цією платформою можуть користуватись як дошкільники, так і молодші школярі, адже матеріали розраховані на дітей від 4-х років. Усі додатки цієї платформи інтерактивні, форма подання матеріалу захоплююча та весела. Користуватись можна з будь-якого гаджета.

Також ефективними є такі форми і види дистанційного навчання молодших школярів:

- дистанційні курси, метою яких може бути підтримка основного (класного) курсу навчання (організуються вчителем);
- дистанційні курси для учнів з підтримкою куратора (тьютора) з організацією постійного колективу школярів, керованого вчителем, який проводить регулярні заняття відповідно до методичних рекомендацій куратора;
- дистанційні курси без підтримки куратора, самоосвіта за участю батьків;
- творчі дистанційні проекти, що організуються вчителем для вирішення творчих завдань на підтримку основного курсу початкового навчання або додаткової освіти, результатом чого є створення спільного освітнього продукту;
- дистанційні олімпіади, метою яких є творча самореалізація учнів у дистанційному змаганні за різними номінаціями з відкритими завданнями.

Реалізація дистанційного навчання молодших школярів вимагає створення оригінального інструментарію: програмного забезпечення та методичних посібників для навчальних курсів. Це пов'язано з тим, що оригінальні програмні і методичні засоби розробляються під конкретні навчальні курси, інтерфейс орієнтований на відповідний вік користувача, вони повинні мати набір інструментальних програм, за допомогою яких учень має можливість конструювати програмний ресурс досліджуваного типу, не звертаючись до мов програмування, а також кошти автоматизованої перевірки результатів індивідуальної та колективної навчальної діяльності.

Дистанційна освіта розширює і оновлює роль вчителя, робить його наставником-консультантом, який повинен координувати пізнавальний процес, постійно вдосконалювати уроки, які він проводить, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень і інновацій.

Отже, тепер можна стверджувати, що за дистанційним навчанням стоїть майбутнє, однак, щоб така форма освіти була якісною і доступною, повинні бути присутні такі фактори, як: велика кількість саморозвитку, наявність кваліфікаційних і компетентних викладачів, раціональне і правильне використання цифрових інструментів.

1.3. Сучасний стан розвитку пізнавального потенціалу молодших школярів

Для того щоб виявити реальний стан проблеми в освітньому процесі було проведено констатувальний експеримент. Нами було поставлено наступні завдання:

- 1) Виявити рівень теоретичної та практичної підготовки вчителів до активізації пізнавальної діяльності в умовах дистанційної освіти.
- 2) Проаналізувати веб ресурси, якими користуються вчителі під час дистанційної освіти.
- 3) Виявити рівень пізнавального потенціалу молодших школярів.

В експериментальній роботі використовувалися наступні методи:

- аналіз нормативних документів;
- письмове опитування вчителів;
- аналіз зрізу знань учнів

База експерименту:

-Херсонська спеціалізована школа I-III ступенів № 24 із поглибленим вивченням математики, фізики та англійської мови Херсонської міської ради.

-Херсонська загальноосвітня школа I-III ступенів № 47 Херсонської міської ради Херсонської області.

В опитуванні приймало участь 20 вчителів початкової школи.

Перелік питань опитувальника:

- Дайте визначення поняттю «дистанційна освіта»
- Які особливості дистанційної ви знаєте?
- Що таке «пізнавальна діяльність»? Як її активізувати під час дистанційного навчання?
- Які веб-ресурси ви знаєте?
- Якими ресурсами користуєтеся?
- Чи застосовуєте ви під час проведення асинхронного режиму занять відеоуроки, складені іншими педагогами?

Результати дослідження показали що 60% вчителів точно знають що таке дистанційна освіта, 30% опитуваних дають нечітке визначення і 10% не знають визначення .

100% опитуваних знають поняття «пізнавальна діяльність», але 75% вчителів вважають що активізувати пізнавальну активність під час дистанційного навчання дуже важко, оскільки засоби, якими вони користуються під час стаціонару- не працюють.

У процесі активізації пізнавальної діяльності педагоги(100%) найчастіше використовують онлайн-платформу ZOOM та Google class.

95% вчителів користуються готовими відеоуроками з інтернету, і лише 5% знімають відео самостійно.

Для зрізу знань учнів нами було взяті наступні показники.

I. Показники інтелектуальної активності: прояв ініціативи учнів навчальної діяльності діяльності; частота використання дітьми придбаних знань, умінь і навичок; бажання донести до оточуючих людей свежій і новою інформацією, яку почерпнув з особистого досвіду і різних джерел.

II. Показники навчальної мотивації: Діти, які внутрішньо вмотивувати на певний предмет, не потребують в тому, щоб реалізувати свої здібності, можливості, подолати чергові перешкоди. А є ті діти, яким предмет не цікавий, і для цього необхідно їх зацікавити навчальною діяльністю. Із цього випливає, що навчальний матеріал повинен подаватися в такій формі, щоб викликати у школярів емоційний відгук, зацікавленість в предметі.

III. Показники вольових проявів, самостійності, регулятивні процеси, які виражені в особливостях протікання пізнавальної діяльності учнів: зосередженість уваги і слабке відволікання; застосування різних способів для вирішення складного завдання; прагнення учнів до завершеності навчальних дій.

Для визначення рівнів розвитку пізнавальної активності дітей на даному уроці виділили наступні критерії:

- наявність інтересу;
- наявність пізнавальних питань, емоційна залученість дитини у діяльність;

- прояв позитивних емоцій у процесі діяльності; тривалість і стійкість інтересу до вирішення пізнавальних завдань;
- активність дитини на уроці;
- ініціативність у пізнанні;
- обізнаність підлітка в даній області.

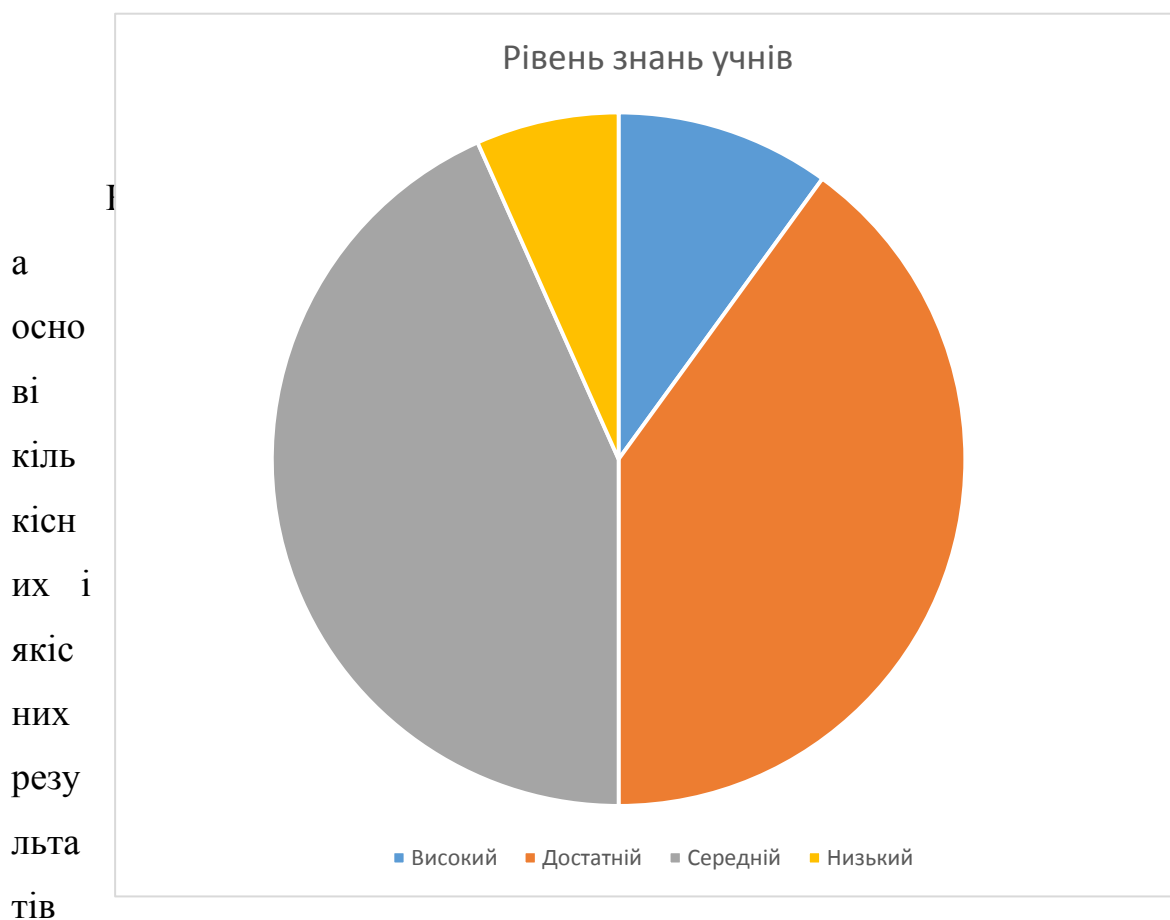
На основі перерахованих вище критеріїв, виділяють 4 рівні розвитку пізнавальної активності учнів:

- високий
- достатній
- середній
- низький

Зріз знань учнів показує:

На момент проведення констатувального експерименту із 30 молодших школярів третього класу 3 учні навчаються на високому рівні, 12 учнів навчається на достатньому рівні, 13 учнів на середньому і 2 на низькому (Діаграма 1)

Діаграма 1

констатувального експерименту зроблено висновок: теоретична підготовка щодо активізації пізнавальної діяльності молодших школярів під час дистанційної освіти вчителів знаходиться на середньому рівні, так само як і пізнавальна активність учнів.

РОЗДІЛ II. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

2.1. Оптимізація роботи вчителя початкової школи з розвитку пізнавального потенціалу молодших школярів

Аналіз констатувального експерименту показує, що рівень знань вчителів щодо питання підвищення активізації пізнавальної діяльності молодших школярів знаходиться на середньому рівні.

Саме тому нами були розроблені методичні рекомендації щодо активізації пізнавальної активності молодших школярів під час дистанційної освіти (Табл. 1.1)

Табл.1.1

Методичні рекомендації для вчителів щодо реалізації пізнавальної активності під час дистанційного навчання

Не слід робити	Потрібно робити
Перевантажувати учнів. Створювати стресові ситуації.	Дотримуватися таймінгу і вчити цьому своїх учнів. Попросити батьків контролювати режим дня. Вести щоденник подій (справ, обов'язків) дня. Тривалість уроку може бути: для учнів 1 - 2-х класів - не більше 20 хвилин, для учнів 3 - 4 класів - не більше 25 хвилин
Щодня міняти площадки (WhatsApp, Zoom, Skype) навчання, особливо для учнів 1-2 класів, тим більше на першому етапі переходу на дистанційне навчання	Вибрати одну площадку для свого класу для всіх уроків незалежно від того, який предмет і хто цей урок веде: учитель початкових класів або вчитель англійської мови. Орієнтуємося на дитину, а не на дорослого. На першому етапі введення дистанційного навчання має бути перш за все зручно дитині.
Використовувати кілька однотипних ресурсів. Особливо	Використовувати різні і цікаві для дітей онлайн сервіси і

для учнів 1-2 класів, тим більше на першому етапі переходу на дистанційне навчання.	ресурси (Padlet.com, Learning.apps.ru, Kahoot, Matific)
Давати нові незвичні інструкції, методичні рекомендації та т. Д. Дистанційне навчання - вже НОВА форма.	Інструкції до завдань повинні бути в форматі навчальних завдань використовуваного підручника. Дати пам'ятки з алгоритмом виконання завдань. Якщо дитина був навчений дотримуватися алгоритму на уроці, то він буде продовжувати також працювати в дистанційному режимі.
Давати завдання, які дитина не може виконати самостійно, тобто без допомоги дорослих. Ризикуєте отримати або невиконане завдання, або виконання не дитиною, а дорослим.	Давати завдання, до формулювань яких Ваші учні звикли. Наприклад, перечитай розповідь, роздягли правило на дві (три) частини, підкресли букви голосних звуків, проілюструє, запиши дані в таблицю, зроби креслення (граф, схему, малюнок умовний малюнок) до задачі.
На одному уроці одночасного давати нові знання і формувати нові способи дії.	Вибрати мету сьогоdnішнього уроку (чого повинні навчити і чому сьогдні діти можуть навчитися): нового способу дії або дізнатися нові знання Пам'ятайте, що нові способи дій формуються на добре засвоєних знаннях, а нові знання

	купаються в результаті напрацьованих дій.
Будувати урок так, як будували б його класно-урочної моделі	Використовувати різні допоміжні технології для поліпшення пізнавальної активності (Padlet.com, Learning.apps.ru, Kahoot, Matific).
Дробити зміст на дрібні частини.	Інтегрувати зміст, виділяти найбільш важливі блоки
Використовувати відеоуроки інших методистів.	Створювати власний матеріал на таких майданчиках як Bandicam, ZOOM.

Також вчителям необхідний алгоритм організації пізнавальної активності учнів на уроці.

Алгоритм дій при організації електронного навчання молодших школярів

1. Скласти розклад уроків і позаурочних занять.
2. Визначити технічні можливості дистанційного навчання.
3. Скласти перелік цифрових ресурсів.
4. Розробити формати домашніх завдань.
5. Визначити формат і регулярність зворотного зв'язку з учнями і їх батьками.
6. Розглянути можливість offline навчання (записи уроку і позаурочних занять).
7. Провести online-конференцію з батьками для роз'яснення організаційних моментів дистанційного навчання, продемонструвати

можливості освітніх платформ, обговорити регулярність і способи зворотного зв'язку.

8. При відсутності стійкого інтернету або необхідного обладнання учитель організовує консультації по телефону.

Використовуючи дані рекомендації та алгоритм вчителі з успіхом можуть покращити у дітей рівень пізнавального потенціалу.

2.2. Хід експериментальної роботи

Для того щоб покращити роботу активізації пізнавального потенціалу молодших школярів нами було створено систему уроків з курсу Я Досліджую Світ із використанням різних веб-ресурсів.

В організації процесу навчання пропонується рівномірно урізноманітнити самостійну роботу учнів, постійно удосконалювати способи їх пізнавальної діяльності:

- постійно ускладнювати пізнавальні завдання, по кожному предмету намітити систему ускладнених завдань, що вимагають оволодіння новими, більш досконалішими пізнавальними вміннями;

- вводити завдання на здогад, розвиток кмітливості, спонукаючи до різного підходу в їх вирішенні;
- ставити завдання, що вимагають дослідницького підходу, перевірки дослідним шляхом отриманих знань;
- практикувати завдання на застосування знань у житті та побуті;
- розвивати і підтримувати в самостійній роботі творче начало, яке потребує активності спостереження, уяви, реконструкції досвіду, самостійності думки;
- диференціювати пізнавальні завдання для різних груп учнів;
- складати кілька варіантів завдань різного ступеня складності, пропонувати їх вільний вибір.

Відшукування найважливіших шляхів спонукання учнів до навчання є необхідною умовою розвитку їх пізнавальних інтересів.

Відшукування найважливіших шляхів спонукання учнів до навчання є необхідною умовою розвитку їх пізнавальних інтересів. В цьому плані

рекомендується педагогам [25]:

- оживляти уроки елементами цікавості, маючи на увазі рішення поставленої на уроці завдання;
- використовувати всебічне вплив засобів мистецтва ;
- спонукати учнів задавати питання вчителю, товаришам;
- розвивати на уроках колективний аналіз процесу і результатів роботи окремих учнів;
- практикувати індивідуальні завдання, що вимагають знань , виходять за межі програми;

- використовувати широкий кругозір окремих учнів в цікавить їх області як додаткове джерело знань для інших;
- рекомендувати додаткову літературу.

Найчастіше пізнавальна активність є домінуючою і при будь-яких обставинах має найбільшу особисту значущість для учня.

Тому вчителю дуже важливо не тільки його розпізнати, а й керувати ним. Ігрові методи роботи на уроці викликають у школярів живий інтерес до предмету, дозволяють розвивати індивідуальні способності кожного учня, виховувати їх пізнавальну активність.

Використання нових засобів інформаційних технологій для посилення мотивації навчання і стимулювання інтересу учнів завдяки новизні роботи з комп'ютером і мультимедійним технологіям. Комп'ютер допомагає розкрити практичну значимість досліджуваного матеріалу, проявити свою оригінальність, задати питання та запропонувати власні рішення.

Вашій увазі пропонуємо конспект уроку, який ми використовували в нашому експерименті із урахуванням всіх перерахованих умов для покращення пізнавальної активності учнів.

Синхронний Урок Я Досліджую Світ

Гриби їстівні та отруйні

Мета: **розширити знання** учнів гриби; формувати уявлення про їстівні та отруйні гриби.

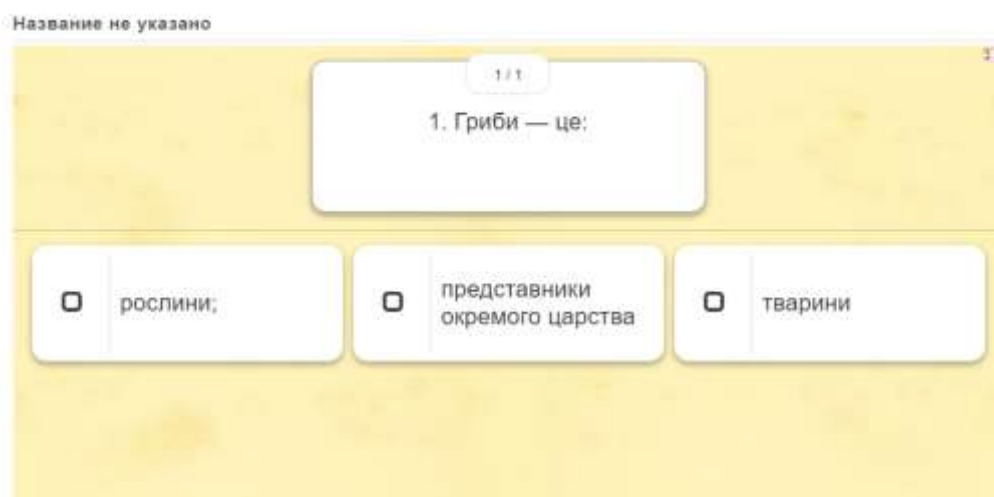
Хід уроку

I. Організаційний момент

Вчитель чекає поки всі учні доєднаються до заняття та налаштовує їх на робочий лад.

II. Актуалізація опорних знань

1. Мозковий штурм на тему «гриби».
2. Тестування на сайті learning.Apps.com

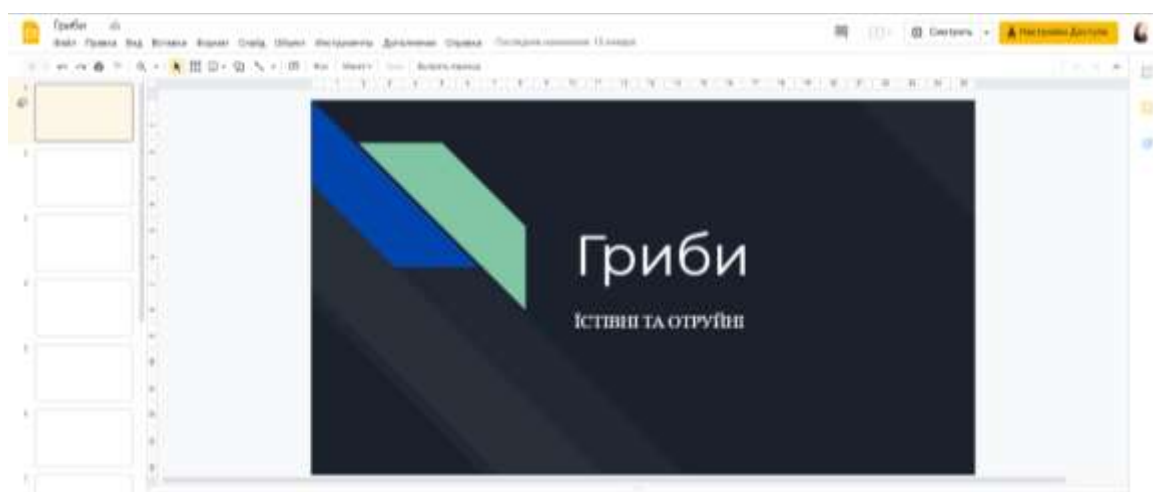

III. Повідомлення теми і мети уроку

Для того щоб дізнатися тему нашого уроку вам потрібно буде розв'язати ребус.(істівні та неістівні гриби).

IV. Вивчення нового матеріалу

Перегляд GOOGLE презентації

2. Фізкультхвилинка (використовується матеріал із youtube каналу «З любов'ю до дітей»)

V. Узагальнення й систематизація знань

1. Практичне завдання

— знайдіть в інтернеті 2 зображення їстівних і 2 отруйних грибів та прикріпіть їх до

VI. Підбиття підсумків. Рефлексія

Що таке гриби?

Якими бувають гриби?

Наведіть приклади отруйних грибів.

Наведіть приклади їстівних грибів.

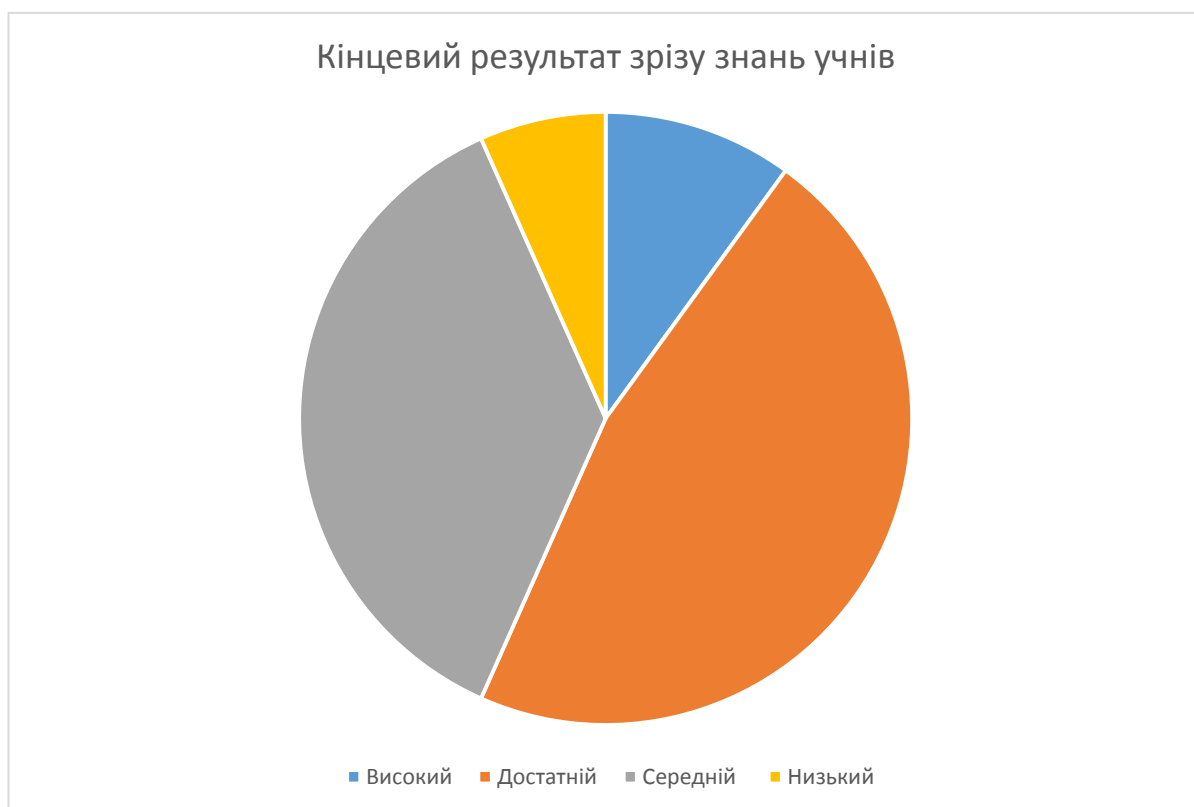
VII . Домашнє завдання Виконати вправу 2 в робочому зошиті на с. 49.

2.3. Підсумки експериментальної роботи

Запропоновані нами умови сприяли активізації пізнавальної діяльності у здобувачів освіти.

Молодші школярі почали навчатися із задоволенням, не перевантажуючись виконували самостійну роботу.

Це підтверджується контрольним зрізюмкості знань учнів в кінці експерименту.()

Результати показують:

-На високому рівні продовжують навчатися 3 учні.

-Збільшилася кількість молодших школярів з достатнім рівнем навчання

-Кількість школярів з середнім рівнем зменшилася, але на користь достатнього рівня.

-Кількість учнів з низьким показником залишилася сталою.

ВИСНОВКИ

В ході проведеного дослідження ми дійшли до таких висновків:

1) Проаналізувши науково-педагогічну літературу ми можемо стверджувати, що пізнавальний потенціал – це емоційно усвідомлений вибір особистості, який спрямований на навчальний предмет, пошук чогось нового, більш глибоке розуміння особливостей, явищ дійсності та подій, від результатів яких людина отримує внутрішнє задоволення.

Дидактична гра цілком здатна виступати одним з найбільш ефективних засобів при пробудженні інтересу до навчального предмету. Гра є першою з найпростіших форм діяльності, яку опановують діти з раннього віку. Її метою є сам процес гри. Причому гра виступає як деяка ступінь, де діти в достатній мірі готуються як до навчання, так і до праці

2) Дистанційне навчання це одна із форм організації навчального процесу, при якому усі або частина занять здійснюється з використанням сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій при територіальній віддаленості викладача й учнів.

Процес освіти з використанням технологій дистанційного навчання може відбуватися в двох режимах:

- Синхронний
- Асинхронний

3)Проведені дослідження підтверджують що в обох режимах вчителю потрібно правильно підбирати форми, методи і засоби проведення занять, саме тому ми створили методичні рекомендації для вчителів для активізації пізнавального інтересу учнів.

Ефективними засобами активізації пізнавальної діяльності дитини на уроці в умовах дистанційної освіти є:

- дидактичні ігри (створені в **Padlet.com, LearningApps.org. Kahoot!**);
- наочність (використання Google презентацій);
- науково-дослідна діяльність;
- проектна діяльність учнів;
- індивідуалізація. (облік не тільки здібностей, а й інтересів);
- диференціація (різнорівневі завдання).

Використання різних педагогічних технологій:

- ігрові;
- особистісно-орієнтовані;
- розвиваючі;
- проблемне навчання;

Таким чином, гіпотезу підтверджено, завдання нашої магістерської роботи досягнуто.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) Акішніна А., Акішніна Т. Жаркова Т. Дидактичні ігри. Навчально-наочно посібник.-1990.
- 2) Волков, К. Н. Психологи о педагогических проблемах [Текст] / К. Н. Волков. – М. : Просвещение, 1981. – 41 с.
- 3) Выготский, Л. С. Игра и ее роль в психическом развитии ребенка [Текст] / Л. С. Выготский // Вопросы психологии. – 1966. – № 6. – С. 12 – 14.

4) Выготский, Л. С. Собрание сочинений [Текст] : в 6 т. / Л. С. Выготский. – М. : Педагогика, 1983. – Т. 5 : Основы дефектологии. – 369 с.

5) Горенков, Е. М. Технологические особенности совместной деятельности учителя и учащихся в дидактической системе Л. В. Занкова [Текст] / Е. М. Горенков // Начальная школа. – 2004. – № 2. – 44 с. 58

6) Грозик, Т. И. Методологические основы познавательного развития детей [Текст] / Т. И. Грозик // Дошкольное воспитание. – 2008. – №10. – С. 20-26.

7) Ю. Г. Психологические особенности учебной деятельности [Текст] : уч. пособ. / Ю. Г. Гуревич, С. В. Кошелева. – Иркутск, 1988. – 72 с.

8) Дмитриева, И. М. Формирование познавательного интереса у младших школьников в структуре общей способности к учению [Текст] : автореф. дис. ...канд. психол. наук :19.00.07 / И. М. Дмитриева. – Н. Новгород, 2003. – 19 с.

9) Добролюбов, Н. А. Избранные педагогические высказывания [Текст] / Н. А. Добролюбов. – М. : Государственное учебно-педагогическое издательство Наркомпроса РСФСР, 1936. – 80 с.

10) Ельконін Д.Б. Психологія гри.-М.Педагогіка, 1978.

11) Елфимова, Н. В. Диагностика и коррекция мотивации учения у дошкольников и младших школьников [Текст] / Н. В. Елфимова. – М. : МГУ, 1991. – 108 с.

12) Ермолаев О. Ю. Внимание школьника [Текст] / О. Ю. Ермолаев, Т. М. Марютина, Т. А. Мешкова – М. : Знание, 1987. – 26 с.

13) Казаринова Н.В. Межличностное общение: Конспект лекций. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2000. – 64 с.

14) Карпова, Е. В. Дидактические игры в начальный период обучения [Текст] / Е. В. Карпова. – Ярославль: Академия развития, 1997. – 10 с.

15) Кирюкова, В. И. Проблемное обучение как метод активизации познавательной деятельности учащихся [Текст] / В. И. Кирюкова // Физика.– 2006. – № 20. – 21-25 с. 59

16) Ковальська К.Р. Дистанційне навчання як перспективна форма розвитку предметно-орієнтованих професійних компетентностей учителів

17) К.Р. Ковальська // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2009 р. – Вип. 2(10). – Режим доступу.: <http://www.ime.eduua.net/em10/emg.html>.

18) Коменский, А. Я. Избранные педагогические сочинения [Текст] : в 2 т. / под ред. проф. А. Красновского. – М. : Учпедгиз. – 14 с.

19) Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. (затверджено Постановою МОН України В.Г.Кременем 20 грудня 2000р.)

20)Открытый Университет Великобритании — Режим доступу: ou-link.ru

21)Пацукевич О. В. Из истории зарубежного опыта дистанционного образования (на примере США и Западной Европы) — Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/iz-istorii-zarubezhnogo-opyta-distantsionnogo-obrazovaniya-na-primere-ssha-i-zapadnoy-evropy/viewer>

22) Развитие электронного обучения в Канаде — URL: https://spravochnick.ru/pedagogika/razvitie_elektronnogo_obucheniya_v_kanade/

23) Синхронний та асинхронний режим навчання. Режим доступу: <https://ru.osvita.ua/school/method/78950/> .

24) Ушинский, К. Д. Собрание сочинений [Текст] : в 11 т. / К. Д. Ушинский. – М. : Академия педагогической науки, 1950. – Т. 5. – 594 с.]

25) Ушинский, К. Д. Педагогические сочинения [Текст] : В 6 т. / сост. С. Ф. Егоров. – М. : Педагогика, 1990. – Т. 5. – 528 с.].

26) Шуневич Б. Дистанційна освіта: Теорії індустріалізації викладання// Педагогіка і психологія професійної освіти. – № 5. – 2002. – С. 45-50.

27) Щукина, Г. И. Активизация познавательной деятельности учащихся в учебном процессе [Текст] : учеб. пособ. для студ. пед. вузов / Г. И. Щукина. – М. : Академия, 2011. – 160 с.

28) Щукина, Г. И. Педагогические проблемы формирования познавательных интересов учащихся [Текст] / Г. И. Щукина. – М.: Педагогика, 1988. –199 с.

29) Щукина, Г. И. Проблема познавательного интереса в педагогике [Текст] / Г. И. Щукина.– М.: Педагогика, 2011. – 83 с.

30) Щукина, Г. И. Активизация познавательной деятельности в учебном процессе [Текст] / Г. И. Щукина. – М., Педагогика, 1979. – 126 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Я, Носкова Анастасія Павлівна, учасник(ця) освітнього процесу Херсонського державного університету, **УСВІДОМЛЮЮ**, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності **ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ**:

– дотримуватися:

- вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
- принципів та правил академічної доброчесності;
- нульової толерантності до академічного плагіату;
- моральних норм та правил етичної поведінки;
- толерантного ставлення до інших;
- дотримуватися високого рівня культури спілкування;

– надавати згоду на:

- безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
- оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
- використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;

– самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;

– надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;

– не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;

– своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;

– не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;

– підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;

– поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;

– не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;

– відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;

– запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;

– не брати участі в будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;

– не підроблювати документи;

– не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;

– не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг

або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки;

- не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;
- не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;
- не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах, не пов'язаних з діяльністю університету;
- не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягати власних корисних цілей;
- не завдавати загрози власному здоров'ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

21.10.2021
(дата)

(підпис)

Анастасія Носкова
(ім'я, прізвище)

Додаток Б

В.о.завідувача кафедри
педагогіки та психології
дошкільної та початкової
освіти
Наталії ВОРОПАЙ
здобувача вищої освіти
НОСКОВОЇ Анастасії
Павлівни
013 «Початкова Освіта»
211М групи

ЗАЯВА

Я, Носкова Анастасія Павлівна, підготував (ла) кваліфікаційну роботу (проект) на тему «Умови активізації пізнавального потенціалу молодших школярів в умовах дистанційного навчання» особисто (з урахуванням внеску наукового керівника).

З правилами чинного Порядку про виявлення та запобігання академічного плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а).

Про використання системи UNICHECK для виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості в роботах здобувачів вищої освіти ознайомлений (а) та надаю Університету право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються/завантажуватимуться для перевірки системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Університетом надається в електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Дата _____ 21.10.2021 _____

Підпис

АВТОРСЬКИЙ ДОГОВІР

про передачу невиключних прав на використання творів

Херсонський державний університет (далі – Університет) в особі ректора Співаковського Олександра Володимировича, що діє на підставі Статуту та Носкової Анастасії Павлівни

(далі – Автор), разом (далі – Сторони) уклали цей договір про наступне

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Цей Авторський договір є договором приєднання

1.2. Автор надає Університету невиключні права щодо використання (в межах цього договору) творів, перелік яких надано у додатку до договору. Вказаний додаток є невід’ємною частиною договору.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

Договір приєднання – договір, умови якого встановлені Університетом, і який може бути укладений лише шляхом приєднання автора до договору в цілому. Автор не може запропонувати свої умови договору (п.1 ст.634 Цивільного кодексу України).

Автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір і якій належать **майнові права інтелектуальної власності на нього відповідно до Цивільного кодексу** України, Закону України «Про авторське право та суміжні права», іншого закону чи договору.

Твори – створені авторами у результаті творчої діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов’язків: літературно письмові твори – книги, брошури, статті, конспекти лекцій, аналітичні огляди, звіти, презентації тощо; ілюстрації, карти, плани, ескізи і пластичні твори, що стосуються географії, топографії, архітектури або науки; аудіовізуальні твори; твори образотворчого мистецтва; фотографічні твори; інші твори, представлені в електронній (у тому числі цифровій) формі, яку може зчитувати комп’ютер (ст. 433 ЦК України, ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

3. ПРАВА ТА ОБОВ’ЯЗКИ СТОРІН

3.1 Університетський інституційний репозитарій eKhSUIR (електронний архів) – це ресурс відкритого доступу, який розміщено на сервері бібліотеки ХДУ в мережі Інтернет.

3.2. Розміщуючи свої твори в eKhSUIR, Автор приймає умови цього договору. У випадку, коли твір створено у співавторстві, кожен з Авторів приймає умови цього договору.

3.3. Твір не може бути розміщений у eKhSUIR, якщо він порушує права людини на таємницю її особистого і сімейного життя, завдає шкоду громадському порядку, здоров'ю і моральному стану особистості, містить інформацію, що охороняється державою.

3.4. Автор підтверджує, що його твори мають науковий або навчально-методичний характер.

3.5. Автор безкоштовно передає Університету невиключні права на використання творів:

- внесення творів у базу даних eKhSUIR;
- відтворення роботи чи її частин у електронній формі, не змінюючи її змісту;
- виготовлення електронних копій творів для постійного архівного зберігання;
- використання творів без одержання прибутку і на виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;
- надання електронних копій творів для відкритого доступу в мережі Інтернет.

3.6. Автор підтверджує, що розміщуючи роботи у eKhSUIR він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв). Автор підтверджує, що на момент розміщення творів у eKhSUIR лише йому належать виключні майнові права на них, що вони ні повністю, ні частково нікому не передані (не відчужені), що майнові права на твори ні повністю, ні в частині не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

3.7. Якщо роботи є результатом досліджень, які спонсовані або підтримані якою-небудь організацією окрім університету, Автор підтверджує, що виконав усі права і зобов'язання, обумовлені в контракті або угоді.

3.8. Університет в електронному архіві eKhSUIR чітко визначає ім'я автора творів і не вносить ніяких змін до творів.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

4.1. Сторони зобов'язуються належним чином виконувати умови цього договору.

4.2. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання творів третім особам.

4.3. Автор самостійно несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твори, відшкодовує Університету всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твори.

4.4. Сторони зобов'язуються здійснювати захист персональних даних, якими вони обмінювались, відповідно Закону України «Про захист персональних даних».

5. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ. УМОВИ РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

5.1. Договір вступає в силу з дати його підписання і діє до повного виконання зобов'язань між сторонами.

5.2. Авторський договір може бути розірваний на вимогу автора, якщо він позбавляється майнових прав на твори, які мав на момент їх розміщення у репозитарії відкритого доступу, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для автора.

5.3. Усі спори, що виникають при виконанні цього договору вирішуються шляхом переговорів або у суді відповідно до чинного законодавства України.

АВТОР П.І.Б. Носкова Анастасія Павлівна АДРЕСА м.Олешки пров.Глиняний буд.5	УНІВЕРСИТЕТ Херсонський державний університет м. Херсон вул. Університетська (40 років Жовтня, 27) Держказначейська служба України в м. Київ МФО-820172 Код ЄДРПОУ-02125609 ІПН 021256021033
ПІДПИС	Ректор ХДУ Співаковський О.В.